

Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid

Naam locatie: kinderdagverblijf Willemijntje

Datum: november 2022



Inhoudsopgave

Inleiding.....	2
1. Visie	3
1.1 Visie op veiligheid	3
1.2 Visie op gezondheid.....	3
2. Kwaliteitscyclus veiligheid en gezondheid	3
3. (Bijna-)ongevallenregistratie.....	4
4. Controle buitenspeeltoestellen.....	4
5. Bedrijfshulpverlening en kinder-EHBO	5
6. Bedrijfsnoodplan en ontruimingsplan.....	5
7. Beschrijving fysieke risico's die opvang van kinderen bij ons met zich mee brengt	5
7.1 Gezondheidsrisico's	5
7.2 Veiligheidsrisico's	6
8. Vierogen principe (dagopvang 0- tot 4-jarigen)	7
9. Seksualiteit en grensoverschrijdend gedrag	8
10. Vermoeden kindermishandeling	9
11. Gedragsregels	10
12. Achterwachtregeling.....	10
13. Afsluitprocedure op locatie	10
14. Gezonde Kinderopvang	11
Bijlage 1 Plan van aanpak grotere gezondheidsrisico's	12
Bijlage 2 Plan van aanpak grotere veiligheidsrisico's	13
Bijlage 3 Ontwikkelplan bij Beleidsplan Veiligheid & Gezondheid	17
Bijlage 4 Inhoudsopgave infoplein	18

Inleiding

De Wet Kinderopvang¹ stelt dat voor elk kindercentrum een beleid is vastgesteld dat ertoe leidt dat de veiligheid en gezondheid van de op te vangen kinderen zo veel als mogelijk is gewaarborgd. In dit beleidsplan Veiligheid en Gezondheid is dit uitgewerkt voor kinderdagverblijf Willemijntje. De directeur draagt er zorg voor dat er conform het beleid veiligheid en gezondheid wordt gehandeld.

Alle pedagogisch professionals(peps) hebben toegang tot infoplein, onze digitale kennisbank waarin al ons beleid, procedures, protocollen en richtlijnen zijn vastgelegd. In dit beleid zijn de belangrijkste websites/pagina's als [links \(blauw, schuingedrukt en onderstreept\)](#) ingevoegd De peps op locatie weten hoe we werken en welke preventieve maatregelen we nemen om gezondheids- en veiligheidsrisico's voor kinderen tijdens de opvang te minimaliseren. De inhoudsopgave van infoplein is als bijlage toegevoegd. We evalueren ons beleid tenminste jaarlijks en stellen dit bij waar nodig. Veiligheid en gezondheid is een vast terugkerend agendapunt op teamoverleg.

In de dagelijkse zorg voor de kinderen houden we ons aan de wettelijke eisen en richtlijnen t.a.v. veiligheid en gezondheid. De belangrijkste zijn: het Rijksinstituut Veiligheid en Milieu [RIVM](#), het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid [LCHV](#), het [Warenwetbesluit hygiëne van levensmiddelen](#), de [Hygiëncode voor kleine instellingen](#) de [Hygiënerichtlijn kinderopvang](#), de [Richtlijn Binnen- en buitenmilieu kinderopvang](#) en de [Informatie over ziektebeelden voor kinderopvang](#) van het RIVM.

We hebben natuurlijk ook eigen beleid en protocollen als leidraad voor veilig en hygiënisch handelen. Bijvoorbeeld ons Voedingsbeleid, protocol Veilig Slapen en Vervoersbeleid. We hebben ook een zorgprotocol en de Meldcode bij vermoeden kindermishandeling en/ of huiselijk geweld.

Voor wat betreft de veiligheid van onze gebouwen, het interieur en de gebruikte materialen houden we ons aan het [Bouwbesluit](#) (en het toekomstig [Besluit bouwwerken en leefomgeving](#)), en de [Warenwetregeling nadere eisen kinderbedden en -boxen kinderopvang](#). Onze afdeling Huisvesting is leidend aanspreekpunt en ondersteunend waar het gebouwen, onderhoud en interieur betreft².

Voor een goede inschatting van risico's ten aanzien van (brand)veiligheid en gezondheid kunnen we als hulpmiddel gebruik maken van inventarisatielijsten³ ontwikkeld door Veiligheid.nl en het LCHV. Dit is niet verplicht, maar kan bijvoorbeeld bij nieuwe opvangruimtes of bij tussentijdse verbouwingen van nut zijn.

De voornaamste risico's voor veiligheid en gezondheid op onze locatie zijn uitgewerkt in [bijlage 2](#) en [bijlage 3, paragraaf 7](#) beschrijft de fysieke risico's die de opvang van kinderen bij ons met zich mee brengt.

Naast preventieve maatregelen om veiligheids- en gezondheidsrisico's te verkleinen en kinderen te leren omgaan met kleinere risico's hebben we aandacht voor het stimuleren van een [gezonde leefstijl](#) voor kinderen. Bijvoorbeeld door groente en fruit eten en gezonde traktaties, water drinken, maar ook voldoende bewegen.

Natuurlijk willen we een veilige en gezonde werkplek⁴ voor onze professionals zijn. Dit monitoren we jaarlijks middels een risico-inventarisatie en -evaluatie van de arbeidsomstandigheden (Arbo-RI&E), onder begeleiding en met ondersteuning van onze HR-afdeling⁵. Onze laatste Arbo-RI&E is gedaan op: 2022. De RI&E, het plan van aanpak én de brief van de bedrijfsarts zijn beschikbaar op de locatie.

¹Besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen, Staatsblad 323, 23-08-2017

² Bij afdeling Huisvesting kunnen we informatie over beleid en werkwijze opvragen

³ Infoplein: handboek > veiligheid

⁴ Arbeidsomstandighedenwet

⁵ Bij afdeling HR kunnen we informatie over beleid en werkwijze ARBO en veiligheid opvragen

1. Visie

1.1 Visie op veiligheid

Kinderen ontwikkelen zich snel, zijn nieuwsgierig en willen de wereld om zich heen ontdekken. Daarvoor gebruiken zij al hun zintuigen en hun hele lijf. Het is voor een pep onmogelijk, maar ook niet wenselijk om kinderen constant in de gaten te houden. We vinden een bepaalde mate van vrijheid voor kinderen belangrijk, om op basis van vertrouwen en goede afspraken en in een veilige omgeving zelfstandig te leren. Wij zijn ons bewust van een continu spanningsveld tussen veiligheid en pedagogische aspecten en ontwikkelingsstimulering. Kinderen leren door vallen en opstaan. We streven naar een goede balans tussen een veilige én een uitdagende omgeving voor kinderen, waarin we grote risico's met ingrijpende gevolgen voorkomen en kinderen om leren gaan met kleine risico's.

1.2 Visie op gezondheid

Er zijn tal van factoren die de gezondheid beïnvloeden. Kinderen opvangen in een omgeving die een goede gezondheid zoveel mogelijk waarborgt en stimuleert, gaat verder dan het voorkomen van kinderziektes. Als er op het kindercentrum geen zieke kinderen zijn, betekent dit niet automatisch dat kinderen niet aan risico's blootgesteld zijn. Verantwoord beleid op het gebied van gezondheid is nodig. Dit betekent een gezond binnenklimaat, maar ook peps die gezondheidsrisico's onderkennen en gezond gedrag bij kinderen bevorderen. O.a. door gezond voorbeeldgedrag en bewust hygiënisch handelen dat erop gericht is om ziekte te voorkomen. Het gedrag van kinderen, ouders en peps staat centraal. Natuurlijk zorgen we voor schone ruimtes en (spel)materiaal. De uitgangspunten in de Hygiënerichtlijn Kinderopvang van het RIVM zijn leidend. Ons streven is een goede balans tussen enerzijds een hygiënische en gezonde omgeving en anderzijds de noodzaak voor kinderen om weerstand op te bouwen. Ook hiervoor geldt: grote risico's met ingrijpende gevolgen voorkomen en kinderen om leren gaan met kleine risico's. Voldoende ruimte om de wereld te ontdekken. We spelen iedere dag buiten, ook als het minder mooi weer is, dit is belangrijk voor een goede gezondheid en weerstand van kinderen. Rennen en ravotten en de natuur ontdekken en leren respecteren. Dat kinderen daarbij nat en vies kunnen worden hoort erbij. En een goede persoonlijke hygiëne bij eet- en drinkmomenten en bij verschonen of naar toilet gaan. Dat willen we kinderen leren.

2. Kwaliteitscyclus veiligheid en gezondheid

Aandacht voor veiligheid en gezondheid is een continu proces. In dit beleidsplan beschrijven we hoe wij als team ons beleid vaststellen, implementeren, evalueren en actualiseren. En hoe we betrokkenen, bijvoorbeeld ouders, inzicht geven en hierin meenemen. We kunnen daarvoor het PDCA ontwikkelplan gebruiken, zie bijlage 3.

- a. We bespreken ons beleid veiligheid en gezondheid tenminste jaarlijks met het team: we nemen het actuele plan van aanpak met verbeteracties en maatregelen voor risico's met grotere gevolgen door; we bespreken de (bijna-)ongevallenregistratie van het afgelopen jaar; we bespreken alle ruimtes waar kinderen kunnen komen en welke risico's extra aandacht vragen; we actualiseren het plan van aanpak om geconstateerde risico's verder te verkleinen.
- b. Bij het teamoverleg zijn ook onze stagiaires aanwezig zodat zij ook betrokken zijn bij ons beleid en onze afspraken om veilige en gezonde opvang te kunnen bieden. De peps die stagiaires of nieuwe collega's inwerken en begeleiden besteden bij tussentijdse contacten ook structureel aandacht aan veilige en gezonde opvang en aan ons beleid. Zij kunnen bijvoorbeeld samen op infoplein beleid en protocollen opzoeken maar ook samen de RI-lijsten doornemen om zicht te krijgen op voorkomende risico's.
- c. Nadat het beleid veiligheid en gezondheid met het team is besproken en zo nodig tussentijds bespreekt de directeur dit met de oudercommissie. In overleg en in afstemming met de oudercommissie communiceren we de belangrijkste afspraken met ouders, bijvoorbeeld in

onze nieuwsbrieven die we alle ouders regelmatig sturen of door middel van flyers die we in de hal ophangen. Daarin geven we aan dat ons volledige beleid veiligheid en gezondheid op locatie inzichtelijk is en/of opvraagbaar bij de directeur. Het beleid wordt bij intakes en/of rondleidingen benoemd en besproken. Ook dan geven we aan dat ouders dit volledig in kunnen zien op locatie of dat we het kunnen mailen of uitprinten als ouders dit wensen.

- d. We delen relevante afspraken rondom veiligheid en gezondheid met scholen of andere zorg- en netwerkpartners, bijv. door tijdens overlegmomenten hier aandacht voor te vragen.
- e. Ons beleidsplan Veiligheid en Gezondheid is gearchiveerd en opgeslagen op een voor alle teamleden toegankelijke plek. Zodat het tussentijds altijd kan worden ingezien. En bijv. kan worden meegenomen bij inwerken van nieuwe collega's.
- f. Op het teamoverleg is het thema veiligheid en gezondheid een vast agendapunt en bespreken we altijd een hieraan gerelateerd onderwerp. Bijvoorbeeld: de "10 hoofdregels voor veiligheid op jouw locatie, onze "gedragsregels", de *afsluitprocedure*, de *Hygiënerichtlijn kinderopvang*, klimaatbeheersing en het *heet-weerprotocol*, *veilig slapen*, incidenten of (bijna-)ongevallen, *Meldcode kindermishandeling*, *voedingsbeleid en voedselveiligheid*. Peps kunnen zich voorbereiden door vooraf aan een teamoverleg [infoplein](#)⁶ te raadplegen. In notulen zijn besproken punten en afspraken terug te vinden.
- g. De directeur kan advies en ondersteuning vragen bij het Servicebureau Kinderopvang bij het uitvoeren en implementeren van verbeteracties om risico's te verkleinen.
- h. De directeur houdt de manager Kinderopvang op de hoogte over de belangrijkste risico's ten aanzien van veiligheid en gezondheid en overlegt zo nodig over verbeteracties.
- i. Voor ons hygiënisch handelen hebben we een overzicht van afspraken voor bijv. schoonmaak, we registreren de koelkast- en diepvriestemperatuur maandelijks en we kalibreren 1x per jaar de thermometers in koelkast en diepvries. Alle formulieren staan op infoplein in het [Handboek](#).⁷ Registratieformulieren worden 1 jaar bewaard in de locatiemap in de grijze kast.

3. (Bijna-)ongevallenregistratie

Om ongevallen te voorkomen is het belangrijk om te weten hoe en waar een (bijna) ongeval plaatsvindt. We hebben daarvoor een registratieformulier. Bij een (bijna) ongeval vult de betreffende professional dit formulier in en zorgt de directeur voor de ongevallenregistratie. (Bijna) ongevallen worden besproken in het teamoverleg en zo nodig door de directeur met het management. De directeur zet verbeteracties uit. De directeur bespreekt de (bijna) ongevallenregistratie tenminste jaarlijks met de oudercommissie.

4. Controle buitenspeeltoestellen

Afdeling Huisvesting zorgt voor een jaarlijkse verplichte veiligheidsscan van de buitenspeeltoestellen op onze locatie door [Veiligspelen.nl](#). De laatste jaarlijkse veiligheidsscan is gedaan op: december 2021. De directeur archiveert het veiligheidsverslag. Peps doen dagelijks / wekelijks visuele controles op veiligheid en onderhoud van de speeltoestellen. Periodieke controles - bij voorkeur als onderdeel van de maandelijkse BHV-controle door een vaste pep - worden afgetekend in het logboek van het speeltoestel en / of op de BHV-lijst. Bijzonderheden worden gemeld bij de directeur. Deze zet indien

⁶ Infoplein: pagina > veiligheid

⁷ Infoplein: pagina > veiligheid

nodig onderhoudsacties uit na overleg met de manager Kinderopvang en afdeling Huisvesting. Zie ook [infoplein](#)⁸ *Controle Veiligheid speeltoestellen*.

5. Bedrijfshulpverlening en kinder-EHBO

Op onze locatie worden bijna alle vaste peps opgeleid tot bedrijfshulpverlener (BHV'er) met kinder-EHBO certificaat en vindt er jaarlijks bijscholing plaats. Bij ongevallen of veiligheidsincidenten weten we hoe te handelen en hoe taken te verdelen. Op [infoplein](#)⁹ en in het Bedrijfsnoodplan – instructies bij ongeval - zijn de handelingsvaardigheden terug te vinden die kinder-EHBO gecertificeerde peps moeten beheersen en toepassen bij incidenten en calamiteiten.

Eén BHV'er doet maandelijks een BHV-controle op locatie en vult een BHV-inspectieformulier in die wordt besproken door de directeur in het team en bewaard bij het Bedrijfsnoodplan.

6. Bedrijfsnoodplan en ontruimingsplan

Onze locatie heeft een Bedrijfsnoodplan en een veiligheidsabonnement afgesloten met veiligheidsadviesbureau CALM Jaarlijks, op verzoek van de directeur, kan Calm de blusmaterialen controleren en een update van het Bedrijfsnoodplan verzorgen. Het Bedrijfsnoodplan ligt op een vaste voor alle peps bekende en toegankelijke plaats op onze locatie: de middelste lade van de kast bij de ingang. Het is voor het laatst geactualiseerd op: 2020. Ook het impregneren van materialen kan, op verzoek van de directeur en in overleg met afdeling Huisvesting, door Calm worden verzorgd. We doen tenminste jaarlijks een ontruimingsoefening, samen met Track013 en de Blauwe Maan met wie we het pand delen. Het ontruimingsplan, inclusief verslag en de veiligheidsplattegronden is onderdeel van het Bedrijfsnoodplan. De laatste ontruimingsoefening was op 6 juni 2022.

7. Beschrijving fysieke risico's die opvang van kinderen bij ons met zich mee brengt

We zijn altijd alert op grotere risico's voor de veiligheid en gezondheid van de aan ons toevertrouwde kinderen en nemen deze op in ons plan van aanpak. We kunnen zo nodig een risico-inventarisatie doen van ruimtes met risico inventarisatielijsten.

In het kader van de Corona uitbraak en de preventieve maatregelen vanwege het besmettingsrisico hebben wij werkafspraken en richtlijnen¹⁰ opgesteld die continu actueel gehouden worden en gecommuniceerd met medewerkers en ouders. We volgen de richtlijnen van het [RIVM](#) en de [Rijksoverheid](#) en het coronaprotocol kinderopvang¹¹, zie verder ons PVA Gezondheid, [bijlage 1](#).

7.1 Gezondheidsrisico's

Gezondheidsrisico's zijn onder te verdelen in de categorieën:

- **Binnenmilieu:** denk hierbij aan het binnenklimaat, een goede ventilatie en verse lucht, de temperatuur in groepsruimtes en slaapkamers en de luchtvochtigheid, maar ook het alert zijn op stof bij verbouwingen of renovaties of stof in de boekenkast en speelgoedkist. En geurtjes van bijv. luchtverfrissers of schoonmaakmiddelen, of verfluchtjes etc.;
- **Buitenmilieu:** denk hierbij bijv. aan insecten in de zomermaanden, planten en kruiden, dgl. inspecties op straatvuil en bijv. sigarettenpeuken op je speelplein. Maar ook uitlaatgassen en de concentratie van fijnstof in de lucht kan aanleiding zijn om na te denken over de momenten van buiten spelen;
- **Ziektekiemen:** op dit moment gaat alle aandacht uit naar corona en het mogelijke besmettingsgevaar. Maar aandacht voor hygiëne is altijd van belang, zeker in de omgang

⁸ Infoplein: handboek > speeltoestellen

⁹ Infoplein: pagina > BHV

¹⁰ Infoplein FAQ voor directeuren en FAQ voor medewerkers; Richtlijnen corona P&K; nieuwsbrieven voor ouders

¹¹ infoplein is de meest actuele versie te vinden

met (jonge) kinderen! Jonge kinderen zijn vatbaar voor virale infecties en de bekende kinderziektes die jaarlijks de kop op steken en / of waar kinderen middels het vaccinatieprogramma voor kunnen worden ingeënt. Wij weigeren geen kinderen die niet (volledig) zijn ingeënt. We volgen hierin het advies van het RIVM, zie [Informatie over ziektebeelden \(LCHV\)](#). Navraag of kinderen dit vaccinatieprogramma volgen is van belang, om bij een evt. uitbraak de ouders van de meest kwetsbare kinderen tijdig te informeren en kinderen te beschermen. We volgen bij een uitbraak van een infectieziekte altijd het advies van de GGD.

- **Medisch handelen:** denk hierbij aan het toedienen van medicijnen en medisch handelen. Afspraken rondom medicijntoediening en medische handelingen worden onder voorwaarden verricht met een medische indicatie / recept en met toestemming van ouders. Zo nodig wordt een handelingsinstructie geregeld. We zijn extra alert op hygiëne en gebruiken bijv. spatels of handschoenen bij zalf of crème en bij wondverzorging. Dit om gezondheidsrisico's door ziektekiemen te voorkomen. Zie ook ons [Protocol zieke kinderen](#) en de [richtlijnen van de GGD](#).

In de dagelijkse zorg voor de kinderen houden ons aan:

[Hygiënerichtlijn kinderopvang](#)

[Richtlijn Binnen- en buitenmilieu kinderopvang](#)

[Informatie over ziektebeelden voor kinderopvang](#)

Hierin is omschreven hoe te handelen en deze documenten worden tenminste jaarlijks en zo nodig tussentijds in teamoverleg besproken. Daarnaast is er een [Interieurbeleid](#)¹² en een beplantingsplan met risicoanalyse voor giftige planten¹³. En we hebben een [heet-weerprotocol en protocol zonbescherming](#).¹⁴

In het overzicht in [bijlage 1](#) hebben wij de grote gezondheidsrisico's op onze locatie benoemd waar we het komend jaar extra aandacht voor hebben.

7.2 Veiligheidsrisico's

De voornaamste risico's met grote gevolgen voor de fysieke veiligheid van kinderen zijn onder te verdelen in categorieën: **vallen, vermissing, verbranding, vergiftiging en verstikking**.

Vallen: We streven naar een goede balans tussen een veilige én een uitdagende omgeving voor kinderen, waarin we grote risico's met ingrijpende gevolgen voorkomen en kinderen om leren gaan met kleine risico's. In ons pedagogisch beleid hebben we aandacht voor risicovol spelen. Bij risicovol spelen gaan kinderen aan de slag met spannende, uitdagende en avontuurlijke activiteiten, waarbij een risico bestaat op een (kleine) verwonding. Door nieuwe activiteiten uit te proberen en hun angsten te overwinnen testen en verleggen kinderen hun eigen grenzen. De opwindende, spannende en trots die kinderen ervaren tijdens het ontdekken en opzoeken van hun grenzen maakt dat kinderen risicovol spelen heel leuk vinden. Risico nemen is een onderdeel van het leven. Je moet leren omgaan met risico's en risico's leren inschatten om te kunnen overleven. Dit is een vaardigheid die ontwikkeld en verfijnd moet worden. Kinderen leren dit door vallen en opstaan. Krijgen ze geen kans om dit te oefenen, dan kan dit zich uiten in grote angst of roekeloos gedrag. Je leert risico's inschatten en beheersen door ermee om te gaan en daardoor leer je weer om te gaan met de positieve en negatieve resultaten van je acties.

Hoe kunnen we het risico op **vermissing** van kinderen tot een minimum verkleinen?

We hebben rond het hele gebouw een hek staan waar kinderen niet zonder toestemming door gaan of overheen klimmen. Verder moeten derden (uitgezonderd ouders) zich melden via de intercom voordat de voordeur geopend wordt. Bij iedere deur in het gebouw zitten de klinken op een dusdanige

¹² Infoplein: handboek > interieur

¹³ Infoplein: handboek > giftige planten

¹⁴ infoplein: handboek > veiligheid

hoogte dat jonge kinderen (0-4) daar niet bij kunnen. Jonge kinderen (0-4) zijn nooit alleen in een ruimte. Bij uitstapjes houden wij ons aan het vervoersbeleid, zie Handboek infoplein. We hebben altijd een overzicht bij ons van de kinderen die meegaan en gaan in principe altijd met tweeën op stap. We volgen ons [protocol afwezigheid zonder afmelding](#)¹⁵ als kinderen 'kwijt zijn'.

Hoe kunnen we het risico op **verbranding** tot een minimum verkleinen?

Op de groepen worden geen hete dranken geschonken. Thee of koffie wordt vermengd met koud water waardoor verbranding uitgesloten wordt. De keuken is niet toegankelijk voor kinderen zonder aanwezigheid en/of begeleiding van peps. Op de groepen staat geen waterkoker en geen koffieapparaat.

Op zonnige dagen zorgen we ervoor dat kinderen niet verbranden, we volgen ons [protocol zonbescherming](#)¹⁶.

Hoe kunnen we het risico op **vergiftiging** tot een minimum verkleinen?

Giftige stoffen staan nergens op de groep waar kinderen bij kunnen. Deze stoffen staan in voor kinderen afgesloten kastjes en/of in een aparte afgesloten ruimte. We hebben een aparte afgesloten ruimte waar alle poetsspullen staan opgeslagen, buiten bereik van kinderen.

Hoe kunnen we het risico op **verstikking** tot een minimum verkleinen?

We hebben een [Protocol slapen en rusten](#)¹⁷ waarin o.a. is vastgelegd dat kinderen geen kettinkjes aan hebben of kraaltjes of elastiekjes in de haren dragen o.i.d. als ze gaan slapen. Dit geldt ook voor knuffels die kinderen met schriftelijke toestemming van ouders mee in bed nemen, daar mogen geen kralen of losse dingen aanzitten. We leggen kinderen op de rug te slapen. Als ouders aangeven dat hun kind bij ons op de buik mag slapen vragen we schriftelijk toestemming. We dekken bedjes laag op en bakeren kinderen niet in. We vragen ouders om een slaapzakje met armsgaten indien ouders graag willen dat hun kind in een slaapzakje slaapt. De bedjes voldoen aan de kwaliteitseisen in de Warenwetregeling.

We zorgen dat de ruimtes opgeruimd blijven en zijn alert op los slingerend klein speelgoed, kraaltjes of iets dergelijks. We bieden alleen leeftijdsadequaat speelgoed aan van stevige kwaliteit en zijn extra alert op losse onderdelen.

In het overzicht in [bijlage 2](#) hebben wij de grote veiligheidsrisico's op onze locatie benoemd waar we het komend jaar extra aandacht voor hebben.

8. Vierogen principe (dagopvang 0- tot 4-jarigen)

Op onze dagopvanggroepen is het [vierogen](#)¹⁸ principe van toepassing. Dit betekent dat er altijd een 2^{de} volwassene mee kan kijken of luisteren als een pep alleen is met kinderen. Voor onze locatie hebben we dit als volgt geregeld:

- o ramen, doorkijkjes en deuren met glas;
- o een gezamenlijke speelhal waar meer groepen op uitkijken;
- o een tuin waar meerdere groepen op uitkijken;
- o gebruik van een babyfoon of babytablet als professionals alleen zijn met kinderen;
- o professionals weten van elkaar waar ze zijn als ze alleen met kinderen zijn;
- o bij uitstapjes volgen we de uitgangspunten in ons Vervoersbeleid.

We zorgen ervoor dat we altijd zicht houden op en contact houden met elkaar en met de kinderen. Dat betekent dat je soms ruimtes tijdelijk sluit en kinderen daar laat spelen waar peps (in de buurt) zijn. Maar ook dat je de telefoon meeneemt als je met kinderen op pad gaat. Of een babyfoon als je

¹⁵ Infoplein: zoekterm > vermissing

¹⁶ Infoplein: handboek > veiligheid

¹⁷ Infoplein: handboek > slapen

¹⁸ Infoplein: handboek > vier ogen

in een andere ruimte bent. Zicht houden op is voor ons niet direct hetzelfde als toezicht houden en controle. Vanuit vertrouwen in kinderen werken we aan het vergroten van zelfstandigheid als kinderen ouder worden en zich ontwikkelen.

Het vierogen principe omvat ook een **open aanspreekcultuur**.

De peps zijn in staat om naar elkaar, naar ouders en naar kinderen op een gelijkwaardige en respectvolle manier te communiceren. Daarnaast investeren we in positief kritisch naar gedrag van zichzelf en anderen kijken, feedback geven en reflecteren. Ze zijn open naar elkaar en hebben de vaardigheden om feedback te geven en te ontvangen.

9. Seksualiteit en grensoverschrijdend gedrag

Wij hebben, in het kader van sociaal-emotionele en fysieke veiligheid van kinderen, aandacht voor grensoverschrijdend gedrag. We denken dan aan:

- het risico op (seksueel, fysiek en/of psychisch) grensoverschrijdend gedrag door volwassenen in hun contact met kinderen, bijv. peps, peps in opleiding, stagiaires, vrijwilligers, onderhoudspersoneel en overige aanwezige volwassenen;
- het risico op (seksueel, fysiek en/of psychisch) grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.

In het kader van preventie van grensoverschrijdend gedrag streven we er naar om gedrag van kinderen, gedrag van peps en ons pedagogisch handelen op een open en eerlijke manier en zonder te oordelen met elkaar, met kinderen en met hun ouders te bespreken in een veilige omgeving (open aanspreekcultuur). Dit is van belang om opvallende zaken te kunnen en durven signaleren.

Peps geven het goede voorbeeld aan kinderen. Door nabijheid en interactie met de kinderen maar ook gepaste afstand, ruimte en tijd. Door persoonlijke aandacht en gelegenheid te bieden voor gesprek, door rust en vertrouwen te bieden maar ook vertrouwen te tonen in de ander. En door duidelijke afspraken te maken wat je met gekregen informatie gaat doen.

Met ouders bespreken we het belang van aanspreeknormen en hoe wij met elkaar en met de kinderen om willen gaan. Dat kan tijdens een rondleiding of intake, maar bijvoorbeeld ook tijdens een jaarlijks oudergesprek over hun kind. Of als thema voor een ouderavond.

Onze [medewerkers](#) volgen de [Beroepscode Kinderopvang](#)¹⁹. De Kinderopvanggroep heeft ook een eigen [gedragscode](#)²⁰ gebaseerd op onze 5 kernwaarden: **klantgericht; betrouwbaar; samenwerkingsgericht; ontwikkelingsgericht (innovatief); kindvriendelijk**.

We houden samen zicht op en contact en met elkaar en met de kinderen, [zie paragraaf 8](#).

Natuurlijk hebben we gedragsregels die we met alle kinderen bespreken en ook aan ouders laten weten, om de fysieke en de sociaal-emotionele veiligheid van kinderen te versterken. Maar ook om de sociale ontwikkeling en het besef van waarden en normen te stimuleren. De gedragsregels vormen een belangrijk instrument om kinderen om te leren gaan met kleinere risico's met beperkte gevolgen, zie verder [paragraaf 11](#).

In de situatie dat er signalen of vermoedens zijn van grensoverschrijdend gedrag van peps richting kinderen of kinderen onderling, werken we volgens de [meldcode](#) die verder is uitgewerkt in [paragraaf 10](#). Peps melden hun signalen of hun zorg bij de directeur en we gaan hierover in gesprek met betrokkenen.

We hebben informatie over seksualiteit van kinderen en omgaan met lichamelijke, een beleid²¹ dat richting biedt voor seksuele opvoeding en hoe we met elkaar als team, met de kinderen en met hun ouders aandacht hebben voor de lichamelijke en seksuele ontwikkeling van kinderen.

¹⁹ Infoplein: pagina > beroepscode kinderopvang

²⁰ Infoplein: pagina > gedragscode

²¹ Infoplein: handboek > seksualiteit

Om objectief te kunnen bepalen hoe je seksueel gedrag van kinderen kunt begeleiden stellen we ons altijd de volgende vragen:

Past het gedrag binnen de seksuele ontwikkeling en de leeftijd van het kind?
Schaadt het gedrag een kind of de groep in zijn geheel (is er sprake van dwang of gevaar)?
Is het gedrag veilig en verantwoord voor de (lichamelijke en geestelijke) gezondheid?
Is er 'meer' aan de hand (heeft het kind onderliggende problemen)?

Seksuele ontwikkeling hoort erbij, we willen kinderen en hun ouders ondersteunen en leren om met deze gevoelens om te gaan: seksuele opvoeding.

Spelregels voor kinderen zijn:

We doen elkaar geen pijn;
We stoppen geen voorwerpen in lichaamsopeningen;
We dwingen elkaar nooit tot iets wat je niet wilt: baas over je eigen lijf;
We doen niets stiekem, iedereen moet kunnen zien wat we doen;
We maken elkaar niet bang.

Pep houden goed in de gaten dat het leeftijdsverschil niet te groot is (2 à 3 jaar is te veel) omdat er al snel een machtsverschil kan ontstaan, waardoor het jongere kind kan instemmen met iets wat het toch liever niet wil.

Een goede aanvulling is de 'Ondergoedregel':

Anderen raken een kind niet aan op plekken die normaal gesproken met ondergoed zijn bedekt. en kinderen raken anderen daar ook niet aan.

10. Vermoeden kindermishandeling

Een heel belangrijk aspect in het kader van veilige kinderopvang is het signaleren van vermoedens van kindermishandeling en / of huiselijk geweld. We werken met de Meldcode [Huiselijk geweld en kindermishandeling](#)²², die ons hierbij helpt. Daarin zijn 4 routes uitgewerkt met stappenplan en toewijzing van verantwoordelijkheden. De 4^{de} route is gewijd aan de communicatie en informatievoorziening van alle betrokkenen en hoe maatschappelijk onrust kan worden voorkomen.

- Route I: Signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling;
Route II: Signalen van mogelijk geweld- of zedendelict door een collega jegens een kind
Route III: Signalen van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag van kinderen onderling
Route IV: Route bij (dreigende) maatschappelijke onrust

Tijdens de intake vertellen we ouders dat we een veilige plek willen zijn voor hun kind en dat we gedrag en signalen die er mogelijk op wijzen dat een kind zich niet veilig voelt altijd met ouders zullen bespreken. We benoemen de Meldcode [Kindermishandeling en huiselijk geweld](#) waarmee we werken en we vragen ouders om het ons te melden als zij zorg hebben om de veiligheid van hun kind. Bijvoorbeeld omdat zij opvallend gedrag zien bij hun kind of bij andere kinderen of bij peps in het contact met hun kind. De Meldcode wordt volgens jaarplanning in het team besproken en nieuwe pedagogisch professionals worden erop ingewerkt. We besteden extra aandacht aan het bespreken van opvallend gedrag, van kinderen maar ook van collega's, in relatie tot de veiligheid van kinderen. We streven als team naar een veilig werkklimaat waarin we opvallend gedrag van collega's in de

²² Infoplein: handboek > Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

omgang met de kinderen met elkaar kunnen bespreken. Er worden vanuit de Kinderopvanggroep jaarlijks basisscholingen Meldcode aangeboden door Veilig Thuis. Peps bespreken gedrag, signalen en vermoedens van kindermishandeling met hun directe collega, met ouders en met de directeur (stap 1 en 2 in de Meldcode). De directeur pakt signalen verder op volgens de stappen 3, 4 en 5 van de Meldcode met ondersteuning van afdeling Pedagogiek en Kwaliteit en Raad van Bestuur.

We bieden ouders en medewerkers ondersteuning van een GGD-vertrouwenspersoon. Ook de mogelijkheid van advies en ondersteuning vanuit Veilig Thuis zijn in de Meldcode opgenomen. Met de verplichting om ernstige signalen en vermoedens te melden bij Veilig Thuis. Bij signalen van ontoelaatbaar gedrag van [medewerkers](#) in hun contact met kinderen (Route II) consulteren we de vertrouwensinspecteur van het Ministerie van OCW [en volgen diens advies, dit is bij wet verplicht!](#)

11. Gedragsregels

We hebben gedragsregels opgesteld om kinderen te leren om te gaan met kleinere risico's met beperkte gevolgen voor veiligheid en gezondheid. Met 'we' bedoelen we kinderen en peps samen. We betrekken de kinderen actief bij gedragsregels, we leggen uit waarom en passen waar nodig aan.

De gedragsregels zijn in te zien in de intake map en op te vragen bij de directeur.

Indien nodig leggen we nieuwe accenten, waar mogelijk samen met kinderen en hun ouders. Als er een regel bij komt kan er misschien ook een regel af. Zo houden we het overzicht.

We bespreken onze gedragsregels minimaal 1x per jaar met alle peps en met de oudercommissie en informeren ouders (rondleiding, intake, nieuwsbrief). Uitgangspunt is dat **gedragsregels overzichtelijk, positief, in concreet gedrag (actief) en in begrijpelijke taal** voor kinderen zijn geformuleerd. Eventueel met pictogrammen of foto's. Dit nodigt uit tot lezen, bespreken en jezelf eigen maken.

12. Achterwachtregeling

De ondersteuning bij calamiteiten is als volgt geregeld:

Maandag, dinsdag, woensdag en donderdag directeur Carla Hendriks. Vrijdag en tijdens vakantie en ziekte Jacqueline Ogier.

Pedagogisch professionals zijn nooit alleen in het gebouw.

Het beveiligingsbedrijf ABO kan een aanvullende achterwachtfunctie voor alle locaties in Tilburg vervullen aan de randen van de dag: tussen 7.00 uur en 8.00 uur 's ochtends en 17.00 uur en 19.00 uur 's avonds. Zij zijn binnen 15 minuten ter plaatse.

13. Afsluitprocedure op locatie

Naast het document *Veiligheid op jouw locatie-10 basisregels*²³ hebben we een *afsluitprocedure*²⁴ hoe we veilig afsluiten aan het einde van de dag. We verdelen de controletaken over de peps die tot sluitingstijd aanwezig zijn. De peps dragen aan het einde van hun dienst de reeds gecontroleerde ruimtes over aan de collega's die nog blijven. Er is een [checklist](#)²⁵ die we kunnen gebruiken om bijv. nieuwe professionals hierop in te werken. We hebben een [overzicht](#)²⁶ van alle ruimtes en een plattegrond zodat we geen zaken kunnen vergeten bij de controle van alle ruimtes. We checken in het ouderportaal of alle kinderen die zijn opgehaald afgevinkt zijn en we controleren alle ruimtes nogmaals op aanwezigheid van kinderen. Op ons dagverblijf worden de slaapkamers extra goed gecontroleerd. We controleren alle ruimtes op o.a. open ramen, verlichting, elektrische

²³ Infoplein, zoekterm: veiligheid op locatie

²⁴ Infoplein, zoektermen: afsluitprocedure, afsluiten

²⁵ Infoplein, zoekterm: veiligheid

²⁶ Infoplein, zoekterm: veiligheid

apparaten, prullenbakken en luiერemmers (kdv). We bergen spelmateriaal op en sluiten pc's af en tablets gaan achter slot en grendel.

14. Gezonde Kinderopvang

We hebben op onze locatie extra aandacht voor het stimuleren van een gezonde leefstijl van de aan ons toevertrouwde kinderen. Dit past in onze visie als groene kinderopvanglocatie met aandacht voor dier en milieu. Maar ook omdat we een gezonde lichamelijke ontwikkeling van kinderen willen stimuleren. We betrekken de ouders hier actief bij.

Een gezonde leefstijl krijgt volop aandacht in de media. Ook gemeenten stimuleren en ondersteunen projecten om de gezondheid van mensen - en in het bijzonder van kinderen - te verbeteren. Het landelijk ontwikkelde programma Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG) kan gemeenten helpen om samen met partners die werken met kinderen en gezinnen activiteiten voor jeugd en ouders te ontwikkelen om een gezonde leefstijl te promoten en stimuleren.

Gemeente Tilburg en Valkenswaard zijn JOGG gemeenten, de locaties van de Kinderopvanggroep in Tilburg sluiten graag aan bij JOGG-activiteiten en zijn actief betrokken bij dit programma.

- Op onze locatie drinken de kinderen water. We eten als tussendoortje fruit of rauwkost. We hebben een moestuin waar de kinderen zelf in tuinieren en we maken gerechten klaar samen met de kinderen met de door ons zelf gekweekte groenten, fruit en kruiden.
- Natuurlijk zijn we op Willemijntje veel buiten met de kinderen. Op ontdekking in de natuur, onze eigen tuin of het park of het bos. We organiseren sport- en spelactiviteiten waarin kinderen lekker kunnen rennen, klimmen en klauteren.
- We kiezen thema's die aansluiten bij een gezonde en milieubewuste leefstijl, bijv: "Ik ben boer", "Ik ben bakker".....
- Eén van onze peps gaat de training Gezonde Kinderopvang gevolgd en gaat als ambassadeur voor een gezonde leefstijl binnen onze locatie aan de slag

Bijlage 1 Plan van aanpak grotere gezondheidsrisico's

De grotere gezondheidsrisico's die extra aandacht vragen op onze locatie zijn hier uitgewerkt en worden tenminste jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd

Gezondheidsrisico met extra aandacht	Beleid/ protocol/ afspraak	extra maatregel/ actie	wanneer	Wat te doen indien dit risico toch gebeurt
Risico op Coronabesmetting	Zie infoplein: Richtlijnen RIVM; Richtlijnen afd. P&K; Coronaprotocol kinderopvang; FAQ KOG Interne corona hulplijn 24/7 beschikbaar voor directeuren.	Brieven, memo's etc. voor ouders; Instructiefilmpjes voor ouders; Posters en andere Visuals	Mrt 2020 tot heden	Ouders informeren en overleg voor vervolgacties; Directeur informeren en overleg voor vervolgacties; GGD vragen voor advies en instructie;
overdracht van ziektekiemen via aanhoesten of niezen door ander kind	Kinderen aanleren hun hoofd weg te draaien en te hoesten of niezen in de elle boog	nogmaals bespreken in de teamvergadering, is reeds een gedragsregel	20 okt 2022	bij opvallend veel zieke kinderen GGD vragen voor advies en instructie.
overdracht van ziektekiemen via snot van een ander kind	Kinderen leren hun neus te snuiten, het zakdoekje weg te gooien en hun handen te wassen	nogmaals bespreken in de teamvergadering, is reeds een gedragsregel	20 okt 2022	bij opvallend veel zieke kinderen GGD vragen voor advies en instructie.
blootstelling aan stuifmeel van gras, onkruid of bomen die een allergie kunnen oproepen	Tijdens intakegesprek vragen we naar allergieën. Buiten alert zijn op signalen als rode ogen, vlekken, verstopte luchtwegen.	vraag over allergieën staat in het informatieblad wat bij de intake ingevuld wordt, alert zijn op signalen is toegevoegd aan de gedragsregels. deze actie bespreken in de teamvoergadering	blijft actueel	in overleg met ouders gaan wanneer kind allergisch is en samen met ouders bepalen welke maatregelen er genomen moeten worden. Bijvoorbeeld in bepaalde periodes van het jaar het kind toch niet buiten laten spelen.

Bijlage 2 Plan van aanpak grotere veiligheidsrisico's

De grotere veiligheidsrisico's die extra aandacht vragen op onze locatie zijn hier uitgewerkt en worden tenminste jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd

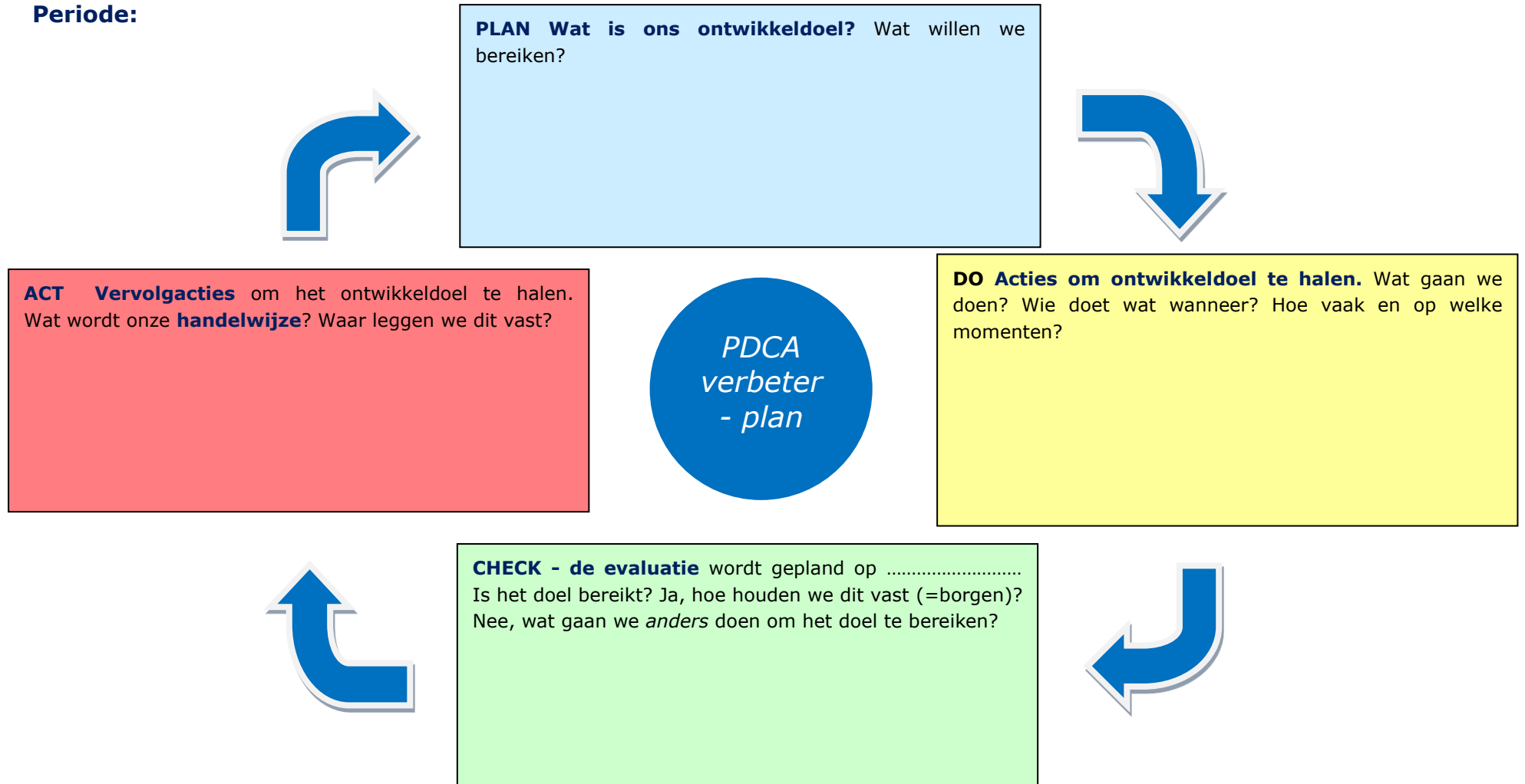
Veiligheidsrisico met extra aandacht	Beleid/ protocol/ afspraak	extra maatregel/ actie	wanneer	Wat te doen indien dit risico toch gebeurt
Thee (van medewerker of kind) komt over kind heen	Thee, koffie en andere warme dranken dienen hoog te worden weggezet, buiten bereik van kinderen	nogmaals bespreken in de teamvergadering, is reeds een gedragsregel	Maart 2022 Blijft actueel	De BHV-er met kinder – EHBO handelt volgens instructies en handelingsrichtlijnen kinder- EHBO. Daarnaast wordt er altijd contact opgenomen met de huisartsen-post en/of 112. Ook worden ouders en de directeur direct op de hoogte gebracht. De overige pm'ers vangen de andere kinderen op en houden hen weg van het incident.
Kind loopt de straat op	altijd poortje sluiten	ouders hier op attenderen	altijd	Wanneer zich een incident voordoet; de BHV-er met kinder – EHBO handelt volgens instructies en handelingsrichtlijnen kinder- EHBO. Daarnaast wordt er altijd contact opgenomen met 112. Ook worden ouders en de directeur direct op de hoogte gebracht. De overige pm'ers vangen de andere kinderen op en houden hen weg van het incident.
Buitenruimte is te donker		Extra verlichting regelen, bij beheerder en gemeente.	Okt 2020 mee begonnen, is tot nu toe nog steeds niet opgelost	Wanneer zich een incident voordoet; de BHV-er met kinder – EHBO handelt volgens

				<p>instructies en handelingsrichtlijnen kinder- EHBO. Daarnaast wordt er altijd contact opgenomen met 112. Ook worden ouders en de directeur direct op de hoogte gebracht. De overige pm'ers vangen de andere kinderen op en houden hen weg van het incident.</p>
<p>Bedrijfs-noodplan is niet up to date i.v.m. nieuwe medegebruiker</p>	<p>bedrijfsnoodplan wordt bij veranderingen opnieuw opgesteld</p>	<p>beheerder van het gebouw is gevraagd door nieuwe gebruiker dit op te pakken</p>	<p>November 2022</p>	<p>samen met andere gebruiker hebben we een aantal keren school erop geattendeerd dat dit nog steeds niet is opgepakt. Het deel van het bedrijfsnoodplan voor kdv Willemijntje voldoet voor het kinderdagverblijf.</p>

Bijlage 3 Ontwikkelplan bij Beleidsplan Veiligheid & Gezondheid

Onderwerp:

Periode:



Bijlage 4 Inhoudsopgave infoplein

Dit is de inhoudsopgave van **Infoplein, bedoeld voor medewerkers** om beleid en protocollen te vinden die van belang zijn voor veilige en gezonde kinderopvang van locaties die onderdeel zijn van de Kinderopvanggroep.

De inhoudsopgave is te vinden door op infoplein te klikken op de categorie "Pagina's" (via het dashboard links). Via de categorie "Handboek" zijn alle ondersteunende documenten en formulieren te vinden en te downloaden. Middels een zoekfunctie kan op het gewenste onderwerp worden gezocht.

0. Inleiding

1. Organisatie - algemeen

- 1.1 Bedrijfshulpverlening
- 1.2 AVG (privacy)
- 1.3 Inspraak
- Ondernemingsraad
- Oudercommissies

2. Personeel (HR)

- 2.1 Informatie voor nieuwe medewerkers
- 2.2 Arbeidsvoorwaarden, -omstandigheden en ziekte
- 2.3 Scholing
- 2.4 Vertrouwenspersoon
- 2.5 Klacht indienen
- 2.6 Vacatures

3. Pedagogiek en Kwaliteit

3.1 Pedagogische visie en beleid

- Algemeen Pedagogisch Beleid
- Pedagogisch Locatiebeleid
- Opleidingsplan
- Borgdocument VE Piramide, Uk & Puk en Startblokken
- Beleid Omgaan met Lichamelijkheid en Seksualiteit
- Spelen
- Mediaopvoeding

3.2 Pedagogisch handelen

- Pedagogisch Werkplan
- Babyopvang
- Ongewenst storend gedrag

3.3 Groepsindeling

- Pedagogisch medewerker/kind-ratio
- Groepsindeling kdv
- Groepsindeling bso
- Maximum aantal kindplaatsen
- Samenvoegen van groepen kdv en bso
- Kind in tweede groep kdv en bso
- Afspraken vriendjes naar de bso
- Achterwachtregeling
- Vierogenprincipe kdv

3.4 Wet- en regelgeving kinderopvang

- IKK
- pedagogisch coach/beleidsmedewerker
- Gastouderopvang
- VVE

3.5 Observeren

- KIJK! 0-4 jarigen
- Kijken naar Kinderen
- Groepsobservatie

3.6 Voor en Vroegschoolse Educatie (VE)

- VE
- Toeleiding VE door jeugdgezondheidszorg
- VE- borgdocument
- Kwaliteitszorgkaarten
- Kijkwijzers
- Opleidingsplanplan VE
- Interactief voorlezen
- Bibliotheek

3.7 Veiligheid

- Veiligheid op locaties
- Afsluitprocedure
- Vermissing kind
- Vervoer kinderen
- Schoonmaak
- Veiligheid speeltoestellen
- Beleid giftige planten
- Slapen
- Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid
- Telefoonkaarten

3.8 Gezondheid

- Voeding
- Voedingsgewoonten
- Borstvoeding en flesvoeding
- Allergieën, diëten, voedingswensen
- JOGG
- Zieke kinderen
- Medicijnen
- Pijnstillers
- Medische handelingen
- Vaccineren
- Handhygiëne
- Infectieziekten

3.9 GGD inspecties

3.10 Ouders

- Intake
- Overeenkomsten en afspraken
- Pedagogische kwaliteit
- AVG
- Kisadmin
- Klant-OK
- Gesprekken voeren
- Klachten van ouders
- Gescheiden ouders

3.11 Zorgkinderen

- Zorgprotocol
- Samenwerkingspartners
- IB'er Kinderopvang
- Schoolmaatschappelijk werk
- Kentalis
- Gemeentelijke zorgstructuur
- Vluchtelingenkinderen
- Armoede

3.12 Vermoeden kindermishandeling

Route I. Signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling;

Route II. Signalen van mogelijk geweld- of zedendelict door een collega jegens een kind;

Route III. Signalen van seksueel grensoverschrijdend gedrag van kinderen onderling;

Route IV. Route bij (dreigende) maatschappelijke onrust

3.13 Bibliotheek

3.14 Interieur

4. Marketing en Communicatie

5. ICT

6. Financiën

7. Huisvesting